

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 3C/79/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814203801
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8814203801.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: BL Telecom collection, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 47 150 513, právne zast. SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711 proti žalovanému: X. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom Sídlisko X. XXX/XX, XXX XX I. J. Y., o zaplatenie 680,65 eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

Žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 680,65 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 431,65 eur od 4.5.2011 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 249,00 eur od 4.4.2012 do zaplatenia a trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., ako postupca a žalobca ako postupník uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok na žalobcu, vrátane pohľadávky voči žalovanému vedeného pod referenčným číslom 9001253128. Žalovaný ako záujemca uzavrel s právnym predchodcom žalobcu ako poskytovateľom v zmysle ust. § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZE“) Zmluvu o pripojení (ďalej len „Zmluva“). Predmetom Zmluvy bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu (ako podnikom v zmysle ust. § 4 ods. 8 ZEK) žalovanému (ako účastníkovi v zmysle ust. § 5 ods. 7 ZEK). Na základe predmetnej Zmluvy poskytoval právny predchodca žalobcu od účinnosti Zmluvy žalovanému služby elektronickej komunikácie, najmä umožnil žalovanému uskutočňovať a prijímať hlasové hovory prostredníctvom prideleného telefónneho čísla, udržiaval telekomunikačnú sieť nepretržite v prevádzkovom stave, poskytoval žalovanému servisné služby a ďalšie služby v zmysle Zmluvy a Všeobecných podmienok. Žalovaný sa zaviazal riadne odoberať služby elektronickej komunikácie, a to najmä uskutočňovať a prijímať hlasové hovory prostredníctvom prideleného telefónneho čísla a platiť za ne riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom Cenníku podľa zvoleného programu služieb. Právny predchodca žalobcu riadne poskytoval žalovanému vyššie uvedené služby a ich cenu vyčistil v zmysle Zmluvy a aktuálneho Cenníka faktúrami č. 7203064472, splatná dňa 3. 4. 2012, znejúca na sumu vo výške 249,00 eur, č. 7103737476, splatná dňa 3. 5. 2011, znejúca na sumu vo výške 431,65 eur. Žalovaný nesplnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo Zmluvy a cenu riadne poskytnutých služieb žalobcovi nezaplatil, resp. nezaplatil ich pomernú časť, čím porušil povinnosti jemu vyplývajúce zo Zmluvy v spojení so Všeobecnými podmienkami. Celková neuhradená suma v čase postúpenia pohľadávky bola 680,85 eur, úhrady po postúpení pohľadávky boli v sume 0,00 eur a aktuálna dlžná suma predstavuje 680,85 eur. Žalobca má právo na zaplatenie úrokov z omeškania podľa predpisov účinných k 31. 1.2013, nakoľko záväzkový vzťah medzi právnym

predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol pred 1.2.2013, a to na úroky z omeškania vo výške 9,25% p.a. zo sumy vo výške 431,65 eur, za obdobie odo dňa 4. 5. 2011 do zaplattenia, 9,00% p.a. zo sumy vo výške 249,00 eur, za obdobie odo dňa 4. 4. 2012 do zaplattenia.

Žalovaný sa k žalobe žalobcu nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, zmluvou o pripojení zo dňa 23.2.2011 a Dodatkom k zmluve, Podrobným mesačným výpisom, faktúrami č. 7203064472, č. 7103737476, písomným podaním žalobcu zo dňa 14.7.2014 s prílohami a zistil nasledujúci skutkový stav:

Žalobca vo svojom písomnom podaní zo dňa 14.7.2014 uviedol, že zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh žalovaného, ale zabezpečuje benefity, ktoré poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému (dotovaný mobilný telefón, prípadne ďalšie benefity poskytnuté žalovanému na službách). Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému telekomunikačné zariadenie LG GS 290 za cenu 1,00 eur s DPH, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia uvedenej zmluvy o pripojení bola 99,00 eur. V uvedenom prípade teda žalovaný nebol sankcionovaný len za to, že nezaplatil splatné faktúry, ale predovšetkým aj za to, že tým, že nespĺnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, bola jeho SIM karta vypojená z prevádzky, čím žalovaný porušil povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu viazanosti kedy by prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanému mobilný telefón za zľavnenú cenu. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo teda naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu žalobcu, ktorá právnenému predchodcovi žalobcu vznikne v dôsledku nesplnenia záväzku žalovaného zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu so žalobcom. V uvedenom prípade je teda žalovaný sankcionovaný za to, že nespĺnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho musela byť jeho SIM karta/koncové zariadenie vypojené z prevádzky (došlo k prerušeniu poskytovania služieb poskytovaných prostredníctvom SIM karty/koncového zariadenia žalovanému), čím by žalovaný prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanému mobilný telefón/koncové zariadenie za zľavnenú cenu. Neplnením záväzku viazanosti zo strany žalovaného vzniká na strane právneho predchodcu žalobcu škoda v sume rozdielu medzi plnou cenou mobilného telefónu a akciovou cenou mobilného telefónu. Práve zmluvná pokuta v danom prípade plní paušalizovanú náhradu takto vzniknutej škody na strane žalobcu. Takéto dojednanie o zmluvnej pokute odráža uvedený skutkový stav, nakoľko podnik chráni pred zneužívaním kúpy mobilného telefónu za akciovú cenu zo strany špekulatívnych zákazníkov. V opačnom prípade, pri neexistencii zmluvnej pokuty za porušenie povinností zo strany zákazníka, v dôsledku ktorého dochádza k vypojeniu SIM karty z prevádzky a teda k prerušeniu využívania a tým aj platenia za služby zo strany zákazníka, by podnik nemohol zákazníkom poskytnúť benefit v podobe zľavnenej ceny za kúpu mobilného telefónu, ale musel by mobilný telefón predávať za plné neakciové ceny. Ak má zmluvná pokuta plniť prevenčnú funkciu jej výška musí byť do určitej miery vyššia ako je skutočná hodnota výhody, ktorú zákazník z toho získava. V opačnom prípade by sa zákazníkovi neoplatilo záväzky plniť, nakoľko ich neplnením aj tak získava a nič nestráca. Funkcia zmluvnej pokuty, ako zabezpečovacieho prostriedku, spočíva predovšetkým v tom, že hrozbou majetkovej ujmy núti dlžníka, aby sa včas a riadne pripravil na splnenie zmluvnej povinnosti a potom včas a riadne splnil. Táto hrozba pritom musí byť dostatočne kvantifikovaná na to, aby svoj účel splnila. Je potrebné posudzovať otázku prijateľnosti zmluvnej pokuty v čase kedy vznikal zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným (v čase keď bola podpísaná zmluva o pripojení, resp. dodatok k nej). Dohodnutá zmluvná pokuta nezabezpečuje uhradenie faktúr za poskytnuté telefonické služby a jej výška nie je ovplyvnená výškou nezaplattených faktúr za telefonické služby. Výška zmluvnej pokuty závisí od hodnoty poskytnutých benefitov v čase uzavretia zmluvy (hodnota dotácie na mobilný telefón, hodnota iných poskytovaných benefitov). Výška zmluvnej pokuty je teda závislá od rizika, ktoré môže právnenému predchodcovi žalobcu vzniknúť v prípade, ak žalovaný načerpá všetky benefity a nezaplatí právnenému predchodcovi žalobcu žiadnu platbu. Z tohto pohľadu je potrebné primeranosť zmluvnej pokuty posudzovať z hľadiska hodnoty poskytnutého mobilného telefónu, ktorý musel žalobca fakticky financovať (úverovať) zo svojich prostriedkov. Na podporu tvrdení žalobcu uviedol rozsudok

Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/39/2011 zo dňa 15.6.2011. K primeranosti zmluvnej pokuty poukázal na právnu úpravu obsiahnutú v § 3a nariadenia vlády 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády“). Podľa právnej úpravy obsiahnutej v § 3a ods. 3 nariadenia vlády sa považuje za primeranú sankcia do výšky poskytnutej hodnoty peňažných prostriedkov, pričom ak sankcie dosiahnu hodnotu poskytnutých peňažných prostriedkov je možné ako sankciu ďalej len uplatňovať úroky z omeškania v zmysle nariadenia. Pri poskytnutí peňažných prostriedkov v sume napríklad 500,00 eur by podľa tohto ustanovenia nariadenia vlády mal veriteľ nárok na vrátenie poskytnutej hodnoty 500,00 eur, na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 500,00 eur a zákonných úrokov z omeškania. V žiadnom inom predpise právneho poriadku Slovenskej republiky sa nevymedzuje pojem „primeraná sankcia“. Uvedenú právnu úpravu ohľadne prijateľnosti sankcie za poskytnutie finančných prostriedkov je možné primerane aplikovať aj pre prípady poskytnutia mobilného zariadenia telekomunikačným operátorom, nakoľko je toto mobilné zariadenie fakticky financované a poskytnuté za výhodnú cenu a ide o prvotný náklad žalobcu, ktorý sa vráti žalobcovi až prostredníctvom postupných platieb a plnení od žalovaného. V prípade poskytnutia mobilného telefónneho zariadenia v hodnote 500,00 eur, by bola primeraná zmluvná pokuta vo výške 1 000,00 eur, ktorá by pozostávala zo sumy 500,00 eur z titulu vrátenia hodnoty poskytnutého telefónneho zariadenia a 500,00 eur a z titulu sankcie za porušenie povinnosti. Žalobca si v uvedenom prípade neuplatňuje zmluvnú pokutu až v takej výške, ako by nariadenie vlády umožňovalo a z tohto dôvodu uplatňovaná zmluvná pokuta nemôže byť neprijateľná, pokiaľ samotný zákonodarca určil, že sankcia môže byť ešte vyššia. V prípade, ak by aj súd neuznal nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, je potrebné zobrať do úvahy skutočnosť, že právnemu predchodcovi žalobcu bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému telekomunikačné zariadenie LG GS 290 za cenu 1,00 eur s DPH, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia uvedenej zmluvy o pripojení bola 99,00 eur. Hodnota dotácie právneho predchodcu žalobcu do kúpy tohto telefónneho zariadenia teda bola 98,00 eur. Žalovaný mal predmetné mobilné zariadenie uhradiť počas celej doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami, čo však nedodrжал. Potrebné je uviesť, že právny predchodca žalobcu by neposkytol dotáciu do mobilného zariadenia žalovanému, ak by sa tak žalovaný sám nerozhodol. Týmto právnemu predchodcovi žalobcu vznikla škoda, ktorá by mu nebola vznikla, ak by žalovaný dodrжал svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy a riadne plnil počas celej doby viazanosti. Teda vzhľadom na vyššie uvedené, v prípade, ak by aj súd neuznal nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty v žiadanej výške, je potrebné zobrať do úvahy skutočnosť, že právnemu predchodcovi žalobcu bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého mobilného telefónu/koncového zariadenia a preto by mal súd priznať žalobcovi zmluvnú pokutu minimálne do výšky spôsobenej skutočnej škody.

Zo zmluvy o pripojení zo dňa 23.2.2011 uzavretej medzi právny predchodcom žalobcu a žalovaným vyplýva, že žalobca poskytol žalovanému ako účastníkovi - fyzickej osobe nepodnikateľovi SIM kartu. Predmetom zmluvy bol program služieb 55Viac. Predmetná zmluva bola uzavretá podľa § 43 a nasl. zákona č. 610/2003 o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

V Dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 23.2.2011 sa žalovaný zaviazal, že po dobu 24 mesiacov od dátumu účinnosti tejto zmluvy nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konania, na základe ktorého by Podniku vzniklo právo zrušiť Zmluvu o pripojení odstúpením od nej alebo právo vypovedať Zmluvu o pripojení z dôvodov porušenia povinnosti zo strany Účastníka; za žiadosť o vypojenie SIM karty z prevádzky sa pritom považuje najmä výpoveď Zmluvy o pripojení zo strany Účastníka, žiadosť o jej vypojenie v prípade straty alebo krádeže SIM karty, ako aj odstúpenie Účastníka od Zmluvy o pripojení z iného dôvodu, než je porušenie povinnosti na strane Podniku (bod 2. Dodatku).

V zmysle bodu 4. Dodatku k zmluve o pripojení v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 Dodatku alebo v bode 3 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku (v sume 249,- eur).

Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému faktúru č. 7203064472 zo dňa 15.3.2012 s dátumom splatnosti 3.4.2012 na zmluvnú pokutu v sume 249,- eur a faktúru č. 7103737476 zo dňa 15.4.2011 s dátumom splatnosti 3.5.2011 na sumu 431,65 eur.

Pohľadávka voči žalovanému bola na žalobcu postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.6.2013, registrovanej na tunajšom súde, čím je preukázaná legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Ako vyplýva z § 43 ods. 1 zákona NR SR č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 42 ods.1 písm. a) z. č. 610/2003 Z.z. podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

V zmysle § 43 ods. 5 písm. b) zákona NR SR č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu a je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu.

Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3, ods. 5 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka vyplýva, že za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojsť len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. (§ 544 ods. 2 OZ).

Z § 100 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby (podľa § 111 Občianskeho zákonníka).

Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá podľa ust. § 43 a nasl. zák. č. 610/2003 Z. z. zmluva o pripojení s tým, že časť jej obsahu bola určená odkazom na všeobecné podmienky a že právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému vyššie uvedené faktúry, ktorými mu vyúčtoval dojednanú zmluvnú pokutu a úhradu za služby v sume 431,65 eur.

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Faktúra č. 7103737476 zo dňa 15.4.2011, ktorou boli žalovanému vyúčtované poplatky za služby v sume 431,65 eur bola splatná dňa 3.5.2011.

Trojročná premlčacia doba podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorý je potrebné na daný právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy aplikovať, tak začala plynúť najneskôr dňa 4.5.2011 a uplynula dňa 4.5.2014. Žaloba bola žalobcom podaná na súde až dňa 5.5.2014. Nárok žalobcu voči žalovanému na sumu 431,65 eur je tak podľa názoru súdu premlčaný, keďže žaloba bola na súde podaná až po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Súdu preto neostávalo iné, ako žalobu žalobcu v uvedenom rozsahu zamietnuť.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54

Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

Nárok uplatnený žalobcom v sume 249,- eur predstavoval výlučne nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty tak, ako bola žalovanému vyúčtovaná faktúrou č. 7203064472 zo dňa 15.3.2012 s dátumom splatnosti 3.4.2012, ktorý nárok žalobcu v žalobnom návrhu odvodzoval od skutočnosti, že žalovaný si neplnil svoje povinnosti vyplývajúce pre neho z dojednaného zmluvného záväzku a to konkrétne, že riadne a včas neuhradil cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho došlo k vypojeniu jej SIM karty, pričom v ostatnom písomnom vyjadrení uviedol aj ďalšie skutočnosti odôvodňujúce jeho nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Z ust. § 544 Občianskeho zákonníka vyplýva, že účastníci si môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať zmluvnú pokutu, ktorú je povinný zaplatiť účastník pre prípad porušenia povinností plynúcich zo zmluvy. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, nemôže však byť v rozpore so zásadou zakotvenou v § 3 Občianskeho zákonníka, a teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

Žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o pripojení a dodatku k nej, ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy (dodatku) a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje, preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty.

Súd ďalej konštatuje, že žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, keď v zmluve je priamo uvedené, že žalovaný ju uzatváral ako fyzická osoba - nepodnikateľ.

Tento vzťah medzi účastníkmi na základe zmluvy vznikol v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

Súd pri hodnotení dojednaných zmluvných podmienok v súlade s ust. § 53 Občianskeho zákonníka bral zreteľ na povahu tovaru, na ktorý zmluva bola uzavretá, keď predmetom bolo poskytovanie služieb v rámci dohodnutého programu, pričom cena za poskytované služby bola stanovená cenníkom a zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú s tým, že v zmysle dodatku sa žalovaný zaviazal, že po dobu 24 mesiacov zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom a že po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby využívať

a to v súlade s jeho záväzkami. Zmluvná pokuta bola dojedná pre porušenie povinností tak, ako boli uvedené v jednotlivých ustanoveniach vyplývajúcich pre žalovaného zo zmluvy a predmetného dodatku. Súd bral na zreteľ aj okolnosti súvisiace s uzavretím predmetnej zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy, keď zmluva bola uzavretá na predtlačí spoločnosti, jednotlivé údaje boli vpísané zástupcom spoločnosti.

Súd ďalej poukazuje na to, že dodávateľ z hľadiska času vôbec nerozlišuje, kedy ku skutočnosti zakladajúcej nárok dodávateľa na zmluvnú pokutu dôjde s tým, že zmluvná pokuta by mu patrila aj v prípade, žeby žalovaný len uskutočnil nejaký úkon smerujúci k ukončeniu platnosti zmluvy, teda bez ohľadu na to, či by k ukončeniu platnosti aj došlo.

Môže tak nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí pri dobe viazanosti 24 mesiacov 23 paušálnych mesačných poplatkov a pre nezaplatenie posledného poplatku žalobcu zaplatí rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa na úvod 2-ročného zmluvného vzťahu. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľa je zavedený smernicou rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach, vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah.

Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorá bola určená jednotnou sumou za porušenie viacerých pre žalovaného zo zmluvy, všeobecných podmienok a dodatku vyplývajúcich povinností. Obsahom ustanovenia dodatku, ktoré vymedzuje, za akých okolností možno zmluvnú pokutu požadovať, bolo porušenie povinností zo strany žalovaného. Zmluvná pokuta pre právneho predchodcu žalobcu však v dodatku dohodnutá nebola. Práve táto skutočnosť spôsobuje nielen nerovnováhu v zmluvných vzťahoch, ale aj neprijateľnosť a v ďalšom dôsledku aj neplatnosť, pretože nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán zneužíva svoje postavenie na to, že diktuje zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ buď bezvýhradne prijme, alebo s ním dodávateľ neuzavrie zmluvu. Spotrebiteľ má objektívne iba veľmi nejasnú predstavu o obsahu zmluvných podmienok, a to nielen vzhľadom na veľmi drobné a nečitateľné písmo, akým sú podmienky v dodatku k zmluve o pripojení uvedené, ale aj pre slovnú formuláciu jednotlivých zmluvných dojednaní a ich množstvo v jednom súvislom texte.

Zaplatenie zmluvnej pokuty bolo medzi účastníkmi konania dohodnuté v prípade porušenia hoci len jednej povinnosti žalovaným pri následnom vyradení SIM-karty z prevádzky a okrem prípadu, keď došlo k zániku zmluvy, bol právny predchodca žalobcu oprávnený pri ďalšom porušení niektorých z povinností žalovaného uplatňovať takúto zmluvnú pokutu opätovne, pokiaľ nedošlo k zániku zmluvy. Vypnutie SIM-karty účastníka z prevádzky totiž automaticky neznamenalo zrušenie alebo zánik zmluvy.

Okrem iného dohoda o zmluvnej pokute v zmysle zmluvy o pripojení sa viaže nielen na porušenie povinnosti účastníka počas doby jej viazanosti, ale aj mimo nej, keďže je v nej odkaz na porušenie povinnosti účastníka riadne a včas platiť cenu služieb. Žalobca by si tak uvedenú zmluvnú pokutu mohol uplatňovať aj po ukončení doby viazanosti spolu so sankčnými úrokmi z omeškania.

S ohľadom na vyššie uvedené je súd toho názoru, že dojednanie o zmluvnej pokute je neprijateľnou podmienkou upravenou v spotrebiteľskej zmluve, preto je neplatné. Žalobca nemá právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 249,- eur, keďže ju uplatnil na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Nemá právo ani na uplatňované úroky z omeškania, ktoré tvoria jej príslušenstvo.

Vyššie uvedený právny názor reflektuje judikatúru Krajského súdu v Prešove (na príklad rozhodnutie z 29.6.2011 č. k. 2Co/137/2010, rozhodnutie z 9.5.2011 č. k. 18Co/136/2010). Vyslovenie klauzuly o neprijateľnosti zmluvnej podmienky je postačujúce v jednom právoplatnom súdnom rozhodnutí a dôsledok v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je ten, že dodávateľ a žalobca nesmie túto

neprijateľnú zmluvnú podmienku používať, a teda nesmie ani uplatňovať na súde nároky z takejto neprijateľnej podmienky.

Dojednanie ohľadne zmluvnej pokuty spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ust. § 53 ods. 1 OZ, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle § 39 OZ.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19).

Z tohto dôvodu súd žalobu žalobcu, ktorá sa týka tejto zmluvnej pokuty ako nedôvodnú zamietol.

Vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom. (Rozsudok Súdneho dvora ES zo 14. júna 2012 vo veci C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA proti Joaquín Calderón Camino)

Súd nemohol pristúpiť k moderácii zmluvnej pokuty, nakoľko táto je uplatňovaná z absolútne neplatného zmluvného dojednania. Zníženie zmluvnej pokuty podľa ustanovenia § 545 Občianskeho zákonníka s poukazom na ustanovenie § 494 Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty. Uvedenú argumentáciu o nemožnosti úpravy neprijateľnej podmienky do prijateľnej podoby potvrdzuje aj vyššie cit. rozhodnutie Súdneho dvora ES zo dňa 14.6.2012, v ktorom sa rozhodlo, že ak vnútroštátny súd rozhodne o neplatnosti nekalej podmienky, ktorá je súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom nemôže doplniť túto zmluvu tým, že zmení obsah tejto podmienky.

Napriek vyššie uvedenému súd ohľadom skutočností uvádzaných žalobcom v ostatnom písomnom vyjadrení poznamenáva, že skutočnosť, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému zľavnený telefón, resp. že mu umožnil na základe dodatku k zmluve kúpu za ním určenú zníženú kúpnu cenu, v danom prípade 1,- eur, považuje za prejav jeho marketingovej a obchodnej stratégie na trhu mobilných operátorov, keď je nepochybné, že k takémuto kroku, resp. k predaju za takýchto podmienok nebol nijako donucovaný, bolo to jeho dobrovoľné rozhodnutie podľa názoru súdu zamerané výhradne na účel získania klientov. Z rovnakých dôvodov neobstojí preto ani tvrdenie žalobcu o preventívnej funkcii dojednanej zmluvnej pokuty a prijateľnosti výšky zmluvnej pokuty. Čo sa týka žalobcom uvádzanej možnosti žalovaného ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty výberom zmluvy bez kúpy akciového telefónu a v prípade kúpy výberom mobilného telefónu a výškou dotácie zo strany predchodcu žalobcu na kúpnu cenu súd uvádza, že z dodatku k zmluve o pripojení nevyplýva, žeby žalovaný pri kúpe tzv. akciového telefónu bol oboznámený so skutočnou cenou mobilného telefónu a ani skutočnosť, že žalovaný mal poskytnuté mobilné zariadenie uhradiť počas doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami, čo nedodrжал, žiadne takéto prehlásenie, resp. dojednanie o úhrade skutočnej ceny zariadenia sa nenachádza ani v zmluve ani v dodatku. Z uvedených listín vyplýva jedine povinnosť žalovaného platiť poplatok za vybraný paušál, no nie sú tam žiadne ustanovenia o predaji telefónu na splátky počas doby viazanosti, dohodnuté mesačné splátky boli poplatkami za poskytované služby v rámci vybraného paušálu. K ďalším skutočnostiam uvádzaným žalobcom k primeranosti zmluvnej pokuty s odkazom na § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. súd poznamenáva, že uvedené ustanovenie pojednáva o spotrebiteľských zmluvách, predmetom ktorých je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, čo v danej veci nie je splnené, nakoľko predmetom zmluvy medzi predchodcom žalobcu a žalovaným bolo poskytnutie dojednaných telekomunikačných služieb v zmysle zákona o elektronických komunikáciách a predaj tzv. akciového mobilného telefónu. Taktiež je súd toho názoru, že tvrdenie žalobcu, že v prípade nepriznania nároku na zaplatenie celej zmluvnej pokuty má nárok na náhradu škody vo výške dotácie poskytnutej žalobcom na nákup mobilného zariadenia, samo osebe takéto právo nezakladá, keďže zákon v prípade vzniku zodpovednosti za škodu presne vymedzuje podmienky takéhoto zodpovednostného vzťahu a nestačí len konštatovanie o vzniku škody vo výške sumy dotácie.

Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Predpokladom vzniku tzv. všeobecnej občianskoprávnej zodpovednosti podľa § 420 Občianskeho zákonníka je:

1. porušenie právnej povinnosti (existencia protiprávneho úkonu),
2. vznik škody ako majetkovej ujmy,
3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou,
4. zavinenie toho, kto škodu svojím protiprávnym úkonom spôsobil.

Ustanovenie § 420 OZ o všeobecnej zodpovednosti za škodu možno aplikovať jednak na prípad porušenia mimozáväzkovej povinnosti (v tomto prípade ide o zodpovednosť ex delicto - škoda spôsobená mimo existencie záväzkového vzťahu medzi škodcom a poškodeným) a jednak na prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením zmluvnej (záväzkovej) povinnosti (ide o zodpovednosť charakteru ex contractu).

Podľa § 442 ods.1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Pre vznik zodpovednosti za škodu je nevyhnutné kumulatívne splnenie všetkých štyroch vyššie uvedených predpokladov. Pri neexistencii čo len jedného z nich zodpovednosť za škodu nie je daná.

Súdu v predmetnej veci absentuje ktorákoľvek z náležitostí potrebných pre vyvodenie zodpovednosti žalovaného za škodu vzniknutú žalobcovi tým, že odpredal mobilný telefón za cenu nezodpovedajúcu cene trhovej.

Podľa názoru súdu za škodu nemožno považovať to, že v rámci ofenzívnej obchodnej politiky žalobcu tento predáva mobilný telefón za nižšiu ako skutočnú cenu. Zľava na cenu mobilného telefónu tak nie je následkom (tvrdeného ale nepreukázaného) protiprávneho úkonu žalovaného, ale výsledkom zmluvného konsenzu medzi žalobcom a žalovaným. Tento zmluvný konsenzus nemôže byť zo strany žalobcu reparovaný prehodnotením jeho rozhodnutia, ak sa nesplnia jeho očakávania, ktoré do zmluvného vzťahu so žalovaným vkladal. K protiprávnemu zmenšeniu majetku žalobcu tak nedošlo, pretože tento za mobilný telefón obdržal dojednanú kúpnu cenu.

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaný bola v konaní v plnom rozsahu úspešný, preto má v zmysle ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku právo na plnú náhradu trov konania, avšak žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, preto mu súd ani ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.